

... s vědomím rizika

příběhy českých vojáků v zahraničních operacích 1990–2020

Vojenský historický ústav Praha připravil v rámci orálně historického výzkumného projektu

Paměť vojáka – příběhy zahraničních operací výstavu s názvem

... s vědomím rizika – příběhy českých vojáků v zahraničních operacích 1990-2020.

Jejím cílem je představit působení českých vojáků v zahraničí za uplynulých 30 let na základě osobních vzpomínek dvanácti vybraných českých novodobých válečných veteránů, kteří jsou zde představeni na osobitých portrétních fotografiích doplněných autentickými citacemi z rozhovorů.

Lidé si příběhy vypravují, naslouchají jim a od pradávna se z nich učí. Zrcadlí se v nich prožitek jedince a individuální zkušenost. Jde-li o vypravování vojáků, kteří byli nasazeni ve válečných konfliktech, napříč mnoha světadíly, hodnota vzpomínek v sobě nese hluboké poselství pro budoucí generace. V České republice je v současné době přibližně 15 tisíc novodobých válečných veteránů. Z pochopitelných důvodů se tak na výstavě může prezentovat jen pouhý zlomek z nich.

Výstava přináší dvanáct silných lidských příběhů. Každý je jiný. Přesto mají jedno společné: nasazení v novodobé zahraniční operaci. Tři ženy a devět mužů. Někteří z nich stanuli tváří v tvář nepříteli, jeden voják padl při plnění úkolu v Afghánistánu v srpnu 2018.

Nasazení v operaci je pro vojáka, v jakékoliv hodnosti a odbornosti, nejnáročnějším obdobím jeho vojenské kariéry. Mezi vybranými veterány jsou vojákyně a vojáci různých hodností (mužstvo, poddůstojníci a důstojníci). Zastoupeny jsou rovněž nejrůznější vojenské odbornosti (velitelé, bojovníci, štábní pracovníci, logistik, kaplan, lékařka a mírový pozorovatel OSN).

Tematicky jsou představeny operace v Zálivu, Afghánistánu, Iráku, na Balkáně, v Mali, v Pobaltí a mise OSN ve Středoafričské republice.

Výstava zobrazuje nedávnou historii novodobých misí a zároveň prezentuje výsledky historického výzkumu VHÚ Praha. Od roku 2017 byly nahrány desítky rozhovorů s našimi novodobými válečnými veterány, jež jsou uloženy v orálně historické sbírce VHÚ Praha.

Na pozadí velkých i malých dějinných událostí se odehrává nespočet lidských osudů.

Za každým vojákem je jeho příběh...

„Když jsem se vrátil koncem roku 1919 ze Sibíře dalekou mořskou poutí přes Velký a Atlantický oceán do naší drahé a osvobozené vlasti, tu moji mladší sourozenci mořili mne neustále, abych jim vypravoval něco o Rusku, o Sibíři, o našich legiích, jak žili tam v dálce a v zuřivém čase válečném naši legionáři...“

(generál Rudolf MEDEK, zakladatel a první ředitel Památníku odboje, předchůdce VHÚ Praha, v knize „O našich legiích“, 1935)

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA